

DE KRAAIKOP EN KRAAIKOP KRIEL

Tekst en foto's:
Rolf de Ruiter.

De Kraaikoppen behoren tot de oudste Nederlandse Hoenders. Qua type is het een van de meest opvallende hoenders. Dit komt door de been- en voetbevedering, maar vooral door het ontbreken van een kam of andere kopversierselen.

Er zijn al heel veel artikelen geschreven over de Kraaikop. Vroeger was er in *Avicultura*, de voorloper van *Kleindiermagazine*, zelfs een rubriek: de NHC Kraaikoprubriek. Artikelen zijn er o.a. geschreven door C. S. Th. van Gink, L. A. van de Berg, Jac. van Omme, A. Berghuys, C. van de Heuvel, C. Aalbers en A. Boks. (Ook al eens beschreven in *Aviculture Europe*, zie <http://www.aviculture-europe.nl/nummers/10N02A08.pdf> Red.)

Ik ga niet een vergelijkbaar verhaal opschrijven, want dan val ik waarschijnlijk in herhaling. Ik geef u een persoonlijk verhaal over de Kraaikop en de Kraaikopkriel. In mijn geschiedenis horen die twee bij elkaar. De Kraaikop en de Kraaikopkriel hebben iets over zich, waardoor je óf weg bent van het ras, óf dat je het minder leuke kippen vindt.

Begin 1900 werd de Kraaikop bevorderd tot het lijfsymbool van de NHC. De tekening van de kop kreeg een prominente plaats in het symbool van de NHC. Deze tekening is nog steeds leidend voor de kop van de Kraaikop.

Grootste onder de Oudnederlandse rassen

De kraaikop is een rustig ras, hoog-gesteld, groot, niet voor niets de grootste onder de Oudnederlandse rassen, heeft een markante verschijning door zijn lange rug en brede schouders, moet een mooie staart hebben en heeft een aparte kop, een wit oor, geen kam, maar kamloos met een speciale neusdopvorm. De neus is verhoogd en heeft een zadelvorm, een uitholling in zijn bovenoppervlak omgeven door de rechte randen van de neus. Achter deze neus moeten de veren van de kop beginnen, eerst wat kroesveertjes. Soms zitten hier nog restanten van de kam achter de neus, maar het is de bedoeling, dat deze restanten er niet zijn. Verder vallen de gierhakken, de stijve veren achter de hak, op, en de voetbevedering. Deze moeten niet te groot zijn. Middenteenbevedering met 2 kleine veertjes is voldoende.

Wat hierboven genoemd is, geldt ook voor de Kraaikopkriel; die is alleen een stuk kleiner. De Kraaikopkrielen hebben alleen de neiging om steeds grotere voetstukken te krijgen; daar moet goed op geselecteerd worden.

De Kraaikop komt voor in de kleuren zwart, wit, koekoek, gezoomd blauw en zwartbont; bij de krielen horen dezelfde kleuren, behalve zwartbont.

Ik heb de Kraaikop en Kraaikopkriel gefokt in alle kleuren, maar mijn voorkeur gaat uit naar de zwarte en de gezoomd blauwe kleuren; die fok ik nu.

Gezoomd Blauw

Mijn eerst kennismaking met de blauwe kleur was in de Flevohof in de Flevopolder; daar waren in het verleden alle Nederlandse rassen te bewonderen. Ik had de zwarte Kraaikoppen al en toen ik die 'grauwe' kippen zag ging ik mij verdiepen in de kleur, zoals die in de Standaard stond beschreven. Toen bleek, dat het een vrome wens was om de dieren gezoomd te krijgen.

Ik heb toen verschillende boeken gelezen over de erfelijkheid etc. Ik kwam het boek tegen van Houwink, De Hoenderrassen in hunne vormen en kleuren (1909/1916). Hij creëerde destijds de blauwe Kraaikoppen opnieuw met behulp van de Andalusiër. Ik dacht: wat hij kan, kan ik ook. En toen is mijn geschiedenis geboren om gezoomd blauwe Kraaikoppen en Kraaikopkrielen te fokken. Dit is gewoon een verslaving. Een kennis van mij had Andalusiërs en de eerste kruising was een feit. Het verschil met Houwink zit hem in het feit, dat hij na een paar jaar is gestopt met de gezoomd blauwen en ik ben er nu meer dan 30 jaar mee bezig.

Voor alle duidelijkheid even het volgende. Blauw komt niet fokzuiver voor, het is een intermediaire kleur. Het wordt ook wel een toestand genoemd. Kruis je blauw x blauw, dan krijg je 50% blauw, 25% zwart en 25% vuilwit. Vuilwit x zwart moet theoretisch 100% blauw opleveren.

Inmiddels heb ik mooie gezoomd blauwe Kraaikoppen en Kraaikopkrielen. Kijk maar naar de foto's.

De fok en opfok

De fok en opfok verlopen bij dit ras probleemloos. De bevruchting zit meestal op zo'n 85 à 90 %. De uitkomst in de broedmachine ligt op 85%. Dit zijn natuurlijk waarden, die ook door andere factoren beïnvloed worden. Maar ik ben tevreden. De kuikens groeien goed op. Omdat de Kraaikop geen snelle groeier is, heb je ermee te maken, dat een haan eigenlijk het mooiste is in zijn tweede jaar. De kuikens moet je eigenlijk vroeg in het jaar hebben, of accepteren dat de hanen pas klaar zijn met de Noordshow. De Kraaikopkriel wordt later gefokt. Verdwerigde rassen hebben over het algemeen te maken met het feit, dat ze de neiging hebben om steeds groter te worden, dus niet te vroeg in het jaar fokken. Hennen hebben 4,5 tot 5,5 maanden nodig om uit te groeien. Hanen doen daar 7 à 8 maanden over.

Dubbel-doelras

De leg van de Kraaikop en de Kraaikopkriel is goed. Ik krijg 2 à 3 eieren in 4 dagen. Het is van oorsprong geen legras, maar een dubbel-doelras, eieren én vlees.

Toekomst van de Kraaikop en -kriel

Het bestaan van deze 2 rassen hangt helemaal af van de hobbyfokkers. Er zijn meerdere fokkers van de Kraaikop. De Kraaikopkriel moet het met veel minder fokkers doen. Hier is versterking nodig.

Al met al, een ras om van te genieten. Niets is leuker om buiten te zitten, koffie te drinken en de dieren om je heen te zien scharrelen.

Heb ik uw interesse gewekt? Zie voor meer informatie de website www.bkuclub.nl Hier kunt u ook het contactadres vinden van de secretaris van de **B**rabanter, **K**raaikop en **U**ilebaarden Club.

Copyright ©2015 All rights reserved by the Aviculture-Europe Foundation.

Dit is een publicatie uit het online tijdschrift www.aviculture-europe.nl

Nederlandse uitgave ISSN: 1871-6865

U mag deze tekst / foto's niet kopiëren, distribueren, zenden of publiceren
zonder schriftelijke toestemming.